

mod noget Princip. Det sker hver Dag; Verdensmarkedet, Verdenskonjunkturene rette hver Dag ved Priserne paa Livsfornödenheder. Det kunde man gøre, naar man fandt det opportunt. Jeg synes, at man behøvede ikke at nære nogen Betænkelighed ved hyppig Rettelse af disse.

Det ærede 4de Medlem for 9de Kredts (Harald Jensen) var undtagelsesvis rigtig tilfreds med mig, men jeg maa saa hurtigt som allerede nu berøve det ærede Medlem den Glæde, han syntes at nære ved, at vi kunde gaa sammen, naar det gælder Statens Overtagelse af forskellige eller rettere sagt mange Virksomheder. Jeg vedkender mig, at Spritfabrikationen egner sig fortræffeligt til Statsmonopol. Men naar det ærede Medlem deraf slutter, at jeg ogsaa vilde være med, naar Forslaget om Overtagelse af Sukkerfabrikationen her i Landet kom op her i Salen, hvad det neppe gør, tager det ærede Medlem meget fejl. Det er ikke af Princip, at jeg kan gaa med til Overtagelse af enkelte Virksomheder, men det er, fordi jeg er en praktisk Mand, som tager Hensyn til, hvad der kan gaa og hvad der ikke kan gaa, men jeg kan ikke principmæssigt være for Overtagelse af mange Virksomheder og deriblandt ikke af Sukkerfabrikationen, alene af den Grund, at det lader sig slet ikke gøre. Raamaterialet til Sukkerfabrikationen kan man kun faa her fra Landet og fra danske Landmænd. Staten vilde komme i en net Situation, naar Roedyrkerne ikke mere vilde dyrke Roer. Prisen paa Forsendelse af disse er jo saadan, at det ikke kan betale sig at sende Roer fra Jylland til Sjælland til Bearbejdelse her og endnu mindre at faa dem fra Udlandet, hvorimod Raastoffet, hvad Spritfabrikationen angaar, er tilgængeligt fra hele Verden.

Til den højtærede Finansminister vil jeg sige, at jeg kan fremdeles ikke anerkende nogen virkelig berettiget Forbindelse mellem det Resultat, som Forskæringsafgiften gav, og Kultoldens Bibeholdelse nu. Naar den højtærede Minister siger, at saadan har han set paa Sagen, og det tænkte han sig den Gang, er det naturligvis rigtigt. Men jeg tror, at den højtærede Finansminister staar ret ene i den Henseende. For mit Vedkommende kan jeg henvise til mine Udtalelser ved Toldlovens eneste Behandling her i Maj 1908 og til et Andragende, som ligger paa Tingets Bord fra Industriraadets angaaende Kultoldens Bibeholdelse nu, og jeg kan henvise til mange Udtalelser, der

faldt om Forudsætningerne netop den Gang, og som gik ud paa, at naar man gik med til Nedsættelser i Beskyttelsen, maatte man have denne Fritagelse eller i alt Fald nogen Kompensation. Derfor forekommer det mig, at jeg maa have Lov til at sige, at Forslaget med Hensyn til Kultoldens Bibeholdelse er et Brud paa Princippet om at lade Industrien have Fred til 1916.

Jørgen Berthelsen: Ved Behandlingen af de foreliggende Forslag er det min Opfattelse, at man med fuld Ret kan sige, at alle Partier her i Rigsdagen have deres Part i og Ansvar for den daarlige Finansbalance. Naar man erindrer Forholdene i nogen Tid tilbage, maa det staa os alle klart, at ikke alene i Rigsdagen, men udenfor Rigsdagen, baade ved Møder og i Pressen, er der ved Krav ude fra navnlig om Lønforhøjelser eller om den ene eller den anden Foranstaltning, der skulde iværksættes paa Statens Regning, overfor Ytringer fra Regeringens Side om, at det og det havde vi vist ikke Raad til, mange Gange fra Oppositionens Side udtalt: Jo, det have vi Raad til, og med Hensyn til Forslag fra Regeringens Side er der ogsaa ved adskillige Lejligheder foreslaaet Forhøjelser her i Rigsdagen eller sket, hvad man kalder Overbud. En saadan Holdning fra Oppositionens Side medfører Forpligtelser til i en Situation som den foreliggende at tage Konsekvenserne. Fra konservativ Side er der blevet sagt, at direkte Skatter burde ikke bruges, uden at den yderste Nødvendighed krævede det, og der er blevet talt om Beredvillighed og om Bæreevnen. Jeg vil modsat sige, at indirekte Skatter burde ikke forhøjes, uden at der er den yderste Nødvendighed derfor. Skatten bør paalægges efter Skatteevnen, og jeg tror alligevel, at alle, selv de Herre, der have talt fra konservativ Side her i Salen, ville indrømme, at Skatteevnen staar ikke i nogen som helst Forbindelse med Skattebyrden ved de indirekte Skatter, saaledes at man kan sige, at den eller den Forhøjelse af den indirekte Beskatning rammer efter Skatteevnen. Jeg vil bede det høje Landsting betænke, hvad vort Partis Ordfører har udtalt her, at Situationen er af en saadan Beskaffenhed, at der er en tvingende Nødvendighed for at vedtage de foreliggende Forslag for derigennem at ordne vore finansielle Forhold. Og dertil synes jeg, at ethvert af de Partier, der ere repræsenterede her paa Rigsdagen, har en absolut Forpligtelse til